ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ

Η πληροφορία ὅτι ἐπικρατεῖ σκέψις νὰ κινηθῇ ἡ καταρτισθεῖσα πρὸ ἔτους διὰ τὰ πρὸς ἐπίλυσιν ἐκκρεμοῦντα ζητήματα τῆς πόλεως μεγάλη ἐπιτροπή, ἥτις εἰς συγκληθησεμένην σύσκεψιν εἰς ἣν θὰ συμμετάσχουν οἱ ἀρχηγοὶ κεμμάτων ἐκ Πατρῶν καὶ οἱ βουλευταὶ Ἀχαΐας, θὰ καταρτίση ἕνα γενικὸν πρόγραμμα τούτων ἔσχεν ἀπήχησιν ἱκανοποιήσεως τοῦ δημοσίου αἰσθήματος, δεδομένου ὅτι μέχρι τοῦδε διὰ τὰ ἀνακινεύμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ τύπου ζητήματα πρὸς τόνωσιν τῆς κινήσεως τῆς πόλεως, δὲν ἠκούοντο παρὰ μεμοιρίαι, διότι δὲν ὑπῆρχεν οὐδεὶς ἀρμόδιος νὰ προβῇ εἰς ἐνεργείας γενικωτέρας μορφῆς. Συνεπεία τούτου παρουσιάζετο βέαμα, πολλάκις νὰ καταβάλλωνται ἐνέργειαι διὰ τὴν εὐνοϊκὴν ἐπίλυσιν ἑνός ζητήματος ὑπό τινος ἀρχῆς, ἐνῶ ἐξ ἄλλων πλευρῶν ἡ παρεντεῖτο ἀδιαφορία ἢ ὡρθοῦντο ἐμπόδια. Οὕτω διὰ τοῦ ἐνιαίου χειρισμοῦ τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα εὔτε ὀλίγα εἶναι, εὔτε καὶ εὔκολα πρὸς ἐπίλυσιν παρουσιάζονται, θὰ χαραχθῇ ἕνα γενικὸν πρόγραμμα καὶ θὰ τεθῇ μία θεμελιώδης βασις διὰ τὰς ἀπαραιτήτους κατευθύνσεις, πρὸς ἃς πρέπει νὰ στρέφωνται αἱ ἑκάστοτε συνδεδυκσμέναι προσπάθειαι ἵνα τὰ ἀγόμενα πρὸς πρόωθησιν δι' εὐνοϊκὰς ἐπιλύσεις ζητήματα, εὑρίσκουν τὴν πραγματοποίησίν των. Τὸ μέτρον τοῦτο ἔπρεπε νὰ εἰχε ληφθῇ πρὸ πολλοῦ καὶ δὴ ἀφ' ὅτου συνεστήθη ἡ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐπιτροπή, ἡ ὁποία ἄγνωστον ἀκόμη διὰ τίνας λόγους ἠτόνησεν περιελθοῦσα εἰς ἀφάνειαν. Εὐτυχῶς ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἐπιτροπῆς ἀνακινεύμενον χάρις τὴν ἐνεργητικότητα ὡρισμένων ἐκ τῶν μέλων της, φέρεται πρὸς πραγμάτωσίν του ἐλπίζεται δὲ βεσίμως ὅτι πολλὰ προβλήματα ἀφορῶντα ὄχι μόνον τὴν πόλιν ἀλλὰ γενικώτερον, θὰ εὕρουν τὰς δεούσης ἐπιλύσεις των ἐπ' ἀνυπολογίστως ὠφέλεια ταύτης.

Η ΔΡΟΣΙΑ

Ἕνα ἐκ τῶν καλλιτέρων προαστείων τῆς πόλεως, ἡ Ἀρόη, στερεῖται συγκοινωνίας καὶ οἱ ἐν αὐτῷ οἰκοῦντες ταλαιπωροῦνται ἀφαντάστως. Εἶναι δὲ τὸ προάστειον τοῦτο ἐκ τῶν πλέον πολυκατωκημένων καὶ δὲν συγχωρεῖται νὰ μὴ ἐξυπηρετεῖται τοὐλάχιστον τρὶς τῆς ἡμέρας, διὰ δρομολογίων, πωᾶς, μεσημβρίας καὶ ἑσπέρας. Δὲν γνωρίζομεν ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι τῆς μὴ ἱκανοποιήσεως τοῦ αἰτήματος τῶν πολυπληθῶν κατοίκων τοῦ προαστείου τούτου. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ τονίσωμεν εἶναι ὅτι τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἐπισύρῃ ἀμέριστον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἁρμοδίων καὶ νὰ ἐπιλυθῇ ἱκανοποιητικῶς τὸ ταχύτερον, ἰδιάτι εἶναι καὶ τὸ μόνον προάστειον τῆς πόλεως ποὺ στερεῖται συγκοινωνίας. Ὡς δὲ μᾶς ὑπεγραμμίσθη, δὲν εἶναι πρόβλημα οἰκονομικὸν ἡ ἐπέκτασις καὶ πρὸς ἀ ἐκεῖ τῶν δρομολογίων τῶν αὐτοκινήτων, διότι ἡ κίνησις ἤτις θὰ ἐγκιμεσργηθῇ θὰ ὑπερκαλύψῃ τὰ ἔξοδα αὐτῶν. Συνεπῶς ὀλίγη καλὴ θέλησις χρειάζεται καὶ τὸ ζήτημα δύναται νὰ ἐπιλυθῇ ἱκανοποιητικῶς.

Η ΙΧΘΥΟΣΚΑΛΑ

Ἔτχε ἀναγνωρισθῇ ἐκ μέρους ὅλων τῶν ἁρμοδίων ὅτι μία ἐκ τῶν καλλιτέρων μεθόδων διὰ τὴν εὐρυθμοτέραν διάθεσιν τῶν προϊόντων τῆς ἁλιείας, τὰ ὁποῖα εἰς τὴν σημερινὴν δύσκολον κατάστασιν προσφέρουν εἰς τὴν ζωὴν μεγίστην ἀνακούφισιν, ἦτο ἡ κατασκευὴ ἰχθυόσκαλας εἰς τὴν πόλιν μας. Σχετικῶς μάλιστα εἶχεν συγκροτηθῇ καὶ μία εἰδικὴ ἐπιτροπή, ἡ ὁποία εἶχεν ἀναλάβει τὸ ὅλον ζήτημα. Ἤδη ἔχουν παρέλθη ἔκτοτε ἀρκετοὶ μῆνες καὶ ὡς συνήθως ὁ χρόνος ποὺ ἐνταφιάζεται πάντα, συνεπαρέσυρε καὶ τὸ ζήτημα τῆς ἰχθυόσκαλας καὶ τὸ ἐνεταφίασε εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης καθ ὅ σχεσιν ἔχον μὲ αὐτὴν, διότι ἔκτοτε τίποτε πλέον δὲν ἠκούσθη περὶ τούτου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἰχθυόσκαλα θὰ ἀποτελέση βάθρον μεγίστης κινήσεως διὰ τὸν λιμένα καὶ γενικώτερον διὰ τὴν πόλιν καὶ ἐπειδὴ γίνονται τώρα μὲ τὴν ὑπὸ τῆς Ἀμερικῆς παρεχομένην βοήθειαν δι' ἔργα ἀνερθώσεως πολλὰ τοιαῦτα, κρίνομεν σκόπιμον νὰ ὑπομνήσωμεν εἰς τοὺς ἁρμοδίους νὰ κινηθοῦν δραστηρίως διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ἰχθυόσκαλας. Δὲν ἀποκλείεται ὅμως καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἡ ὅλη ὑπόθεσις νὰ ἔχῃ «κολλήσῃ», ὡς συνήθως, εἰς τὰ «συρτάρια» κανενὸς ὑπουργείου. Νὰ ροσπαθήσουν τότε νὰ τὴν ἀποκολλήσουν ἐκεῖθεν καὶ νὰ προωθήσουν τὸ ζήτημα πρὸς ἐπίλυσιν, ἄλλως θὰ λησμονηθῇ καὶ αὐτὸ μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα τῆς πόλεως.

Η ΛΕΩΦ. ΟΘΩΝΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ

Πλησιάζομεν τὸν χειμῶνα καὶ οὐδεμία εἰσέτι θετικὴ πρόοδος ἐσημειώθη εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπισκευῆς τῆς παραλιακῆς λεωφόρου Ὄθωνος Ἀμαλίας. Ἡ τελευταία ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργείου, δι' ἧς ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς ἁρμοδίας τοπικῆς ἐπιτροπῆς ἡ ρύθμισις τοῦ δικαιώματος δικαιοδοσίας, ἐπὶ τῆς ἐν λόγω λεωφόρου, περιπλέκει ἤδη ἔτι περισσότερον τὸ ζήτημα. Καὶ θὰ εἶναι ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἐξυπηρετήσεως τῆς κινήσεως ἀλλὰ καὶ γενικώτερον ἀπὸ αἰσθητικῆς πλευρᾶς, ἐν συγκρίσει μὲ τὴν πολιτισμένην ἐμφάνισιν τοῦ συνόλου τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, λίαν ἀντιαισθητικὸν νὰ παρουσιάση καὶ πάλιν τὸν ἐπερχόμενον χειμῶνα, τὴν γνωστὴν ἀθλιότητα τοῦ παρελθόντος. Οὐδόλως ἐνδιαφέρει τὴν πόλιν εἰς τίνος τὴν ἁρμοδιότητα θὰ ὑπαχθῇ τελικῶς ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐμπορικὴ λεωφόρος τοῦ λιμένος. Τὸ μόνον πρᾶγμα ποὺ ἐνδιαφέρει ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι νὰ δοθῇ ἕνα τέλος εἰς τὰς ἁρμοδιότητας καὶ νὰἀρχίσουν ἀμέσως αἱ ἐργασίαι ἀναμορφώσεώς της, εἴτε διαμονίου, εἴτε δι' ἡμιμονίου ὁδοστρώματος. Δέν νομίζομεν ὅτι ἀγνοεῖται ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως, εἰς τοιαύτας ειδικὰς περιπτώσεις περισσοτέρου πρακτικοῦ πνεύματος.

ΝΑ ΠΡΟΤΙΜΗΘΟΥΝ

Ὁλοκληρωθῇ ἡ ἐπισκευὴ τοῦ συνόλου τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς κάτω πόλεως. Πρόκειται πραγματικῶς περὶ μιᾶς τερασττίας προσπαθείας, ἡ ὁποία τιμᾶ τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν Ἤδη ὅμως καθίστατο ἀναγκαῖον ὅπως ὁ Δῆμος ἐπιδείξει ἀνάλογον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἔργων ὁδοποιΐας καὶ εἰς τὰς πέραν τῶν ὁδῶν Καλοβρυτων καὶ Κολοκοτρώνη περιφερείας, αἵτινες εὑρίσκονται εἰς ἀληθῶς πρωτόγονον κατάστασιν.

ΑΝΕΞΗΓΑΤΟΝ

Εἰς τὰς μεγαλειτέρας Ἑλληνικὰς πόλεις, μεγίστης ἐθνικῆς οἰκονομικῆς σημασίας ἔργα ἀνασυγκροτήσεως εὑρίσκονται ἐν ἐξελίξει. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν διετέθησαν δεκάδες δισεκατεμμυρίων ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας. Εἰδικῶς διὰ τὰ λιμενικὰ ἔργα Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Βόλου διετέθησαν τεράστια ποσά. Ἐπίσης διὰ τὴν ἰδρυσιν μεγάλου ἐργοστασίου κατασκευῆς γεωργικῶν μηχανημάτων εἰς τὸ Ἀγρίνιον. Εἰς τὴν Τρίπολιν, τὰς Καλάμας, καὶ ἄλλα ἐπαρχιακὰ κέντρα ἱδρυθησαν ἢ πρόκειται νὰ ἱδρυθοῦν μεγάλα συγχρονισμένα ἀεροδρόμια, διὰ τὴν πολιτικὴν ἀεροπορίαν. Τέλος εἰς πολλὰς μικροτέρας τῶν Πατρῶν πόλεις ἀνηγέλθη ἡ ἐγκατάστασις ραδιοφωνικῶν σταθμῶν. Εἶναι ἐντελῶς ἀνεξήγητον διατί ἡ πρωτεύουσα τῆς Πελοποννήσου ἠγνοήθη τελείως, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γρασμμὴν τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως. Καὶ ὅμως αἱ Πάτραι ἐξέλεξαν δύο ἀρχηγοὺς κομμάτων καὶ βουλευτάς. Ἡ διαπίστωσις τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς πόλεως εἰς τὴν τύχην της, προκαλεῖ δικαίως ἀπαγοητεύσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύνανται νὰ ἐξοφανίσουν αἱ ἐκ τῶν ὑστέρων σπασμωδικαὶ ἐνέργειαι τῶν ὑπευθύνων Μήπως χρειάζονται περισσότερα σχόλια; Δὲν τὸ νομίζομεν.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Ἡ ἀρχομένη μετ' ὀλίγον περίοδος ἀθλητισμοῦ, πρὸ παντὸς τῶν ἀθλημάτων στίβου' δὲν φαίνεται ὅτι θὰ σημειώσῃ καὶ ἐφέτος ἰδιαιτέραν ἐφέλκυσιν τῆς νεολαίας πρὸς ἐπίδοσιν εἰς αὐτά. Ἐὰν ἐξαιρεθῇ τὸ ποδόσφαιρον τὸ ὁποῖον προσελκύει ζωηρὸν πάντοτε τὸ ἐνδιαφέρον, ὁ στίβος ἀντιθέτως παρουσιάζει ἀποτέκρωσιν. Τὸ γεγονὸς τονώσεως τοῦ πραγματικοῦ ἀθλητικοῦ ἐνδιαφέροντος, νομίζομεν ὅτι δὲν ἔχει ἀντιμετωπισθῇ ἐπαρκῶς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων τῶν περὶ τὸν ἀθλητισμὸν ἀσχολουμένων. Ἐπιβεβλημένον λοιπὸν καθίσταται νὰ ἀναζωπυρωθῇ διὰ καταλλήλου καὶ συντονισμένης δράσεως, ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς νεολαίας διὰ τὸν κλασικὸν ἀθλητισμόν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κοινοῦ ἀκόμη, ἵνα τὸ περιβάλη μὲ τὴν στοργήν του, διότι ἀθλητισμὸς πρὸ παντὸς σημαίνει ὑγείαν πνεύματος καὶ σώματος πού διὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν εἶναι τόσον ἀπαραίτητα ἐφόδια διὰ τοὺς νέους ποὺ θ' ἀναλάβουν οὐσιον εἰς τὰς χεῖρας των τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος. Ἠκούσαμεν πολλάκις νὰ γίνωνται ὅλων τῶν εἰδῶν διαλέξεις, εἴδομεν νὰ γίνωνται προσπάθειαι καλλιεργείας τοῦ καλλιτεχνικοῦ αἰσθήματος, καὶ μόνον διὰ τὸν ἀθλητισμὸν ποὺ εἶναι καθαρῶς ἑλληνικὴ ἐκδήλωσις, δὲν εἴδομεν νὰ γίνεται τίποτε. Χρειάζονται βεβαίως κόποι ἵνα ἐ ισυρθῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ εἰς τὴν πλευρὰν αὐτήν, ἀλλὰ εἰ κόποι αὐτοὶ θὰ εὕρουν τὴν εὐχαριστησιν τῆς δικαιώσεώς των ὅταν ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ. Ἂς γίνῃ λοιπὸν μία καλὴ ἀπαρχὴ προπαγάνδας καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι θ' ἀποδώσῃ κολεὺς καρπεὺς διότι καὶ διάθεσις τῆς νεολαίας πρὸς τὸν ἀθλητισμὸν ὑπάρχει καὶ ἡ κατανόησις τοῦ κοινοῦ θὰ τογωθῇ.

Κοινωνικά

ΕΣΠΕΡΟΣ Σήμερον 8—12 «Ἡ Διεφθαρμένη»

ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΝΥΚΤΟΣ

Παπαδημητρίου Ἀντών. Πλ. Γεωργίου Α.—Τοβρτσιλ 287α.
Γαλανοπούλου Τρισ. Γερμανοῦ—Βοτσαρη.

ΣΗΜΕΡΟΝ διὰ τὸ **Ι.Κ.Α** ἐκτελοῦν συνταγὰς τὰ κάτωθι φαρμακεῖα.

Γεωργαντόπουλος Ἰωάννης Ἀλ. Ὑψηλάντου 143 (Μαρκάτο) Θεοδωρόπουλος Ἀχιλλεὺς Ἁγ. Νικολάου—Μαιζῶνος. Στρᾶτος Ἀπόστολος Ἁγ. Ἀνδρέου 114. Παπαδημητρίου Ἀντών. Κορίνθου 287 (Πλ. Γεωργίου Α.) Πουλίδας Παναγ. Ἁγ. Ἀνδρέου ἀριθ. 95.

Μουσικαὶ ἐκδόσεις

Κυκλοφορεῖ κατ' αὐτὰς εἰς τὰ διάφορα μουσικὰ καταστήματα νέα σύνθεσις διὰ πιάνο ὑπό τὸν τίτλον «Γαρδένιες τὸ δεῖλι» Valse Sente *τῆς μουσικοσυνθέτιδος κ. Ἀντιγόνης Παπαμικροπούλου—Μακρυγιάννη.*

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΥΦΗΓΗΤΟΥ

Ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀμερικῆς ἔνθα μετέβη πρὸς παρακολούθησιν ἐπιστημονικῶν μελετῶν ὁ ἐν Ἀθήναις διακεκριμένος Ὑφηγητὴς τῆς Ὀφθαλμολογίας κ. Βασίλειος Ν. Τσόπελας καὶ ἐπανέλαβεν τὰς ἐργασίας του.

Ἰατροί

Ὁ ἐπανελθὼν ἐξ Ἀμερικῆς ἰατρὸς κ. **ΔΗΜ. ΛΑΔΑΣ** δέχεται καθ' ἑκάστην 4—8 μ.μ. Ἀθ. Διάκου 33.

ΓΡΗΓ. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Ἰατρὸς Εἰδικὸς Φυματιολόγος τέως· Ἐπιμελητὴς τοῦ Σανατορίου «Σωτηρίας», Διευθυντὴς τοῦ Σανατορίου καὶ Ἀντιφυματικοῦ Ἰατρείου Πατρῶν **Δέχεται** 4 8 καθ' ἑκάστην ὡς καὶ ἐπὶ συνεντεύξει. Μαιζῶνος 172 **Τηλεφ. 35—58 Πάτραι.**

Ὁ Ἰατρὸς μικροβιολόγος κ. **ΗΛΙΑΣ ΑΡΧΟΝΤΗΣ** δέχεται εἰς τὸ ἐργαστήριόν του Καναπέρη 126.

Δ. Α. ΨΑΧΟΣ. Παιδίατρος Πατρέως 39. Ἐνεργεῖται ἐμβολιασμὸς ἀντιφυματικὸς D C G νεογνῶν κ.λ.π.

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΓΙΑΛΕΛΗΣ Ἰατρὸς Παθολόγος δέχεται ἐν τῷ Ἰατρείῳ του Ρήγα Φερραίου 68. Τηλέφ. 33—92.

ΧΑ Ρ. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Ἰατρὸς Μαιευτὴρ — Γυναικολόγος. Κλινικηδόδς Ὑφηλάντου 176.

Ὁ ἀφροδισιολόγος—δερματολόγος ἰατρὸς **ΜΙΜΗΣ Α. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ** δέχεται ὁδὸς Φιλοποίμενος 25 τηλ. 28—77.

Ὁ κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΙΜΠΗΣ** ἐπιστρέψας ἐν Ἀθήναις ἐσωτερικὸς Ἰατρὸς τῆς Α' Πανεπιστημιακῆς Χειρουργικῆς Γυναικολογικῆς καὶ Μαιευτικῆς Κλινικῆς δέχεται Παντανάσσης 48. Ἀριθ. τηλ. 22—58

Ὁ Ἰατρὸς κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ** εἰδικὸς Δερματολόγος — Ἀφροδισιολόγος ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ταξιδίου του ἐπανέλαβε κανονικῶς τὰς ἐργασίας του καὶ δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του Βοτση 20 ἀριθμ. τηλ. 20-14.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ δωμάτιον διὰ μαθητὴν ἢ μαθήτριαν. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα μας

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΜΑΧΑΙ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ- Η ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)

τὰ γεγονότα τῆς 4ης Ὀκτωβρίου 1944 ποὺ συνέβησαν εἰς τὴν πόλιν μας, ἂς κάμωμεν ν' ἀναζήσουν εἰς τὴν μνήμην μας, αἱ φροῦδαι ἐκεῖναι ἐλπίδες τῆς δικαιώσεως ποὺ ἔθρεψαν καὶ ἀνεπέρωσαν κατὰ τὰ τέσσαρα χρόνια τῆς σκλαβιᾶς τὸ ἠθικόν μας, παρ' ὅλον ὅτι οἱ τελευταῖοι σπασμοὶ τοῦ ναζιστικοῦ θηρίου ἀφῆναν αἱματηρὰ ἴχνη τῆς βαρβαρότητός του εἰς τὰς Πάτρας.

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Αἱ ἀλλεπάλληλοι ἤτται τὰς ὁποίας οἱ Γερμανοὶ ὑφίσταντο εἰς τὸ Ἀνατολικὸν καὶ τὸ Δυτικὸν μέτωπον τούς εἶχον ἀναγκάσει νὰ ἀρχίσουν τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἀκραίων σημείων τῆς νοτίου Εὐρώπης. Κατὰ πρῶτον ἡ ἀποχώρησις των ἐσημειώθη εἰς τὴν Πελοπόνησσον ὅπου κατὰ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου 1944 ἤρχισαν νὰ τὴν ἐκκενώνουν ἀφήσαντες μικρὰς φρουρὰς εἰς τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα. Ἐν τῇ ὑποχωρήσει των καὶ στρεφόν πᾶν ποιον ἠφελὲς ἔργον ἀκόμη δὲ καὶ τὰ σιδηροδρομικὰ καὶ τὰς γεφύρας τῶν ΣΠΑΠ.

Στρατιωτικὸς διοικητὴς τῶν Πατρῶν εἶχεν ἀπομείνει περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου 1944 ὁ Μάγκνους ἔφεδρος πλοίαρχος τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἄνθρωπος μᾶλλον ἠπίου χαρακτῆρος τὸν ὁποῖον πλεῖστοι συμπολίται μας γνωρίζοντες, εἶχον ἐπιτύχει νὰ μεταπείσουν ὅπως κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν τελευταίων γερμανικῶν τμημάτων Πατρῶν, μὴ προβοῦν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν κοινωφελῶν ἔργων τῆς πόλεως, ἰδίως δὲ τῶν τοῦ λιμένος διὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχεν ρητὴ διαταγὴ καταστροφῆς των. Ὁ Μάγκνους εἶχεν ὑποσχεθῇ καὶ εἰς τὸν τόσας μεγίστας ὑπηρεσίας προσφέραντα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς εἰς τὴν πόλιν μας, ἀρχηγὸν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ἐρνστρῶλε ὅτι θ' ἀπέφευγε τὴν ἀνατίναξιν τοῦ λιμένος.

Οὕτως εἶχον τὰ πράγματα ὁπότε μεσολαβήσει πάλιν τοῦ κ. Ἐρνστρῶλε, ἐπετεύχθη νὰ γίνῃ μία ἐπαφὴ μεταξὺ Γερμανῶν καὶ Βρετανῶν ἀξιωματικῶν διὰ τὴν παράδοσινεἰς τοὺς τελευταίους αὐτοὺς τῆς πόλεως.

Οὗτοι εἶχον ἀποβιβασθῇ μετὰ τμήματος ἀλεξιπτωτιστῶν εἰς τινα περιοχὴν τῆς γειτονικῆς Ἠλείας, ἄλλοι δὲ δι' ἀλεξιπτώτων ἐξ ἀεροπλάνων. Οὕτως τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1944 εἰς τὴν ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Ἁγ. Νικολάου καὶ Κορίνθου οἰκίαν Σπυροπούλου ὅπου διέμενε ὁ κ. Ἐρνστρῶλε, συνηντήθησαν ὁ Γερμανὸς συνταγματάρχης Σταφενχάγκεν, ὁ γερμανὸς λοχαγὸς Εὔνχαρτ, δύο Βρετανοὶ ἀξιωματικοὶ ἐξ ὧν ὁ εἷς ἦτο ταγματάρχης Ἔντυ καὶ ὁ κ. Ἐρνστρῶλε μὲ θέμα συζητήσεως τὴν παράδοσιν τῆς πόλεως.

Οἱ Βρεττανοὶ ἀπήτησαν ὅπως οἱ Γερμανοὶ ἐκκενώσουν τάχιστα τὴν πόλιν διὰ πλωτῶν μέσων ἰδικῶν των τὰξαντες προθεσμίαν μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου. Νὰ μὴ χρησιμοποιήσουν πλοῖα ἢ ἄλλα πλωτὰ μέσα ἐκτὸς τῶν λιμένι ἄτινα δὲν ἦσαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν ἀποχώρησίν των, νὰ μὴ ἀνατινάξουν τὸν λιμένα καὶ νὰ μὴ διαρρεύσουν οἱ Γερμανοὶ στρατιῶται εἰς τὰ πέριξ βουνά.

Οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοὶ δὲν ἀπήντησαν ἀμέσως, ἀλλὰ κατόπιν μέσω τοῦ κ. Ἐρνστρῶλε ἀντέτειναν ὅτι ὁ χρόνος τῆς ἐκκενώσεως τῆς πόλεως ἐκ τῆς φρουρᾶς καὶ τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ δὲν ἦτο ἐπαρκὴς καὶ ὅτι θὰ ἐπαρέτειναν ἐπὶ τριήμερον τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν εἶχον ἀφιχθῇ τὰ πλωτὰ μέσα ἄτινα ἀνέμενον ἐκ Πρέβεζης, τῆς δὲ συμφωνίας ταύτης ἀνέμενον ἐπικύρωσιν Ἀθηνῶν.

Οἱ Βρετανοὶ ἐπέμειναν ἀνενδότως διὰ νὰ πιέσουν τοὺς Γερμανοὺς νὰ ἐκκενώσουν ἐν τάχει τὴν πόλιν. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐπροτάθη νὰ γίνῃ μία νέα συνάντησις μεταξὺ Βρετανῶν καὶ Γερμανῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ τὴν 29 Σεπτεμβρίου ὁ Μάγκνους ἔλαβε διαταγὴν ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις γερμανικοῦ Ἐπιτελείου ν' ἀποφύγῃ πᾶσαν ἐπαφὴν ταυτοχρόνως δὲ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ λοχαγοῦ τῶν Σ.Σ Χέλ, ἀνδρὸς σκαιοῦ καὶ βαρβάρου ψυχικῆς σκληρότητος, ὅστις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως ἔχων ὡς ἀπόφασιν νὰ ἀντισταθῇ μέχρι κανονικῆς ἐκκενώσεως καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου στρατιώτου, ὡς καὶ ὅλον τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ, προβῇ δὲ καὶ εἰς τὴν ἀνατίναξιν τοῦ λιμένος, ποὺ εἶχεν ὑπονομευθῇ διὰ 30 τόννων δυναμίτιδος, μετὰ καψυλλίων δὲν ἀπέλιπον δὲ παρὰ αἱ συνδετικαὶ θρυαλλίδες. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνατινάξεως εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὸν λοχαγὸν Φοὺς.

Τὰ γερμανικὰ τμήματα ἀνατινάξεως καθ' ὃ τελευταῖα ἐναπομένοντα θὰ παρελάμβανε διὰ βενζινακάτου ὁ λοχαγὸς Τρίκε, ὁμοῦ μὲ τὸν διοικητὴν τῆς φρουρᾶς.

Τὴν 30ὴν Σεπτεμβρίου κατέπλευσαν εἰς τὸν λιμένα 4 πλωτὰ μέσα τύπου χελωνίδος διὰ τῶν ὁποίων ἤρχισε ἡ μεταφορὰ τοῦ ἐν τῇ πόλει γερμανικοῦ ὑλικοῦ εἰς Ἰτέαν.

Οὕτως ἐξειλίχθησαν τὰ γεγονότα μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου, ὁπότε ὁ τότε διοικητὴς τῶν ταγμάτων ἀσφαλείας συνταγματάρχης Κουρκουλάκος, συνηντήθη μετὰ βρετανοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ συνεφώνησαν ὅπως, τὸ τάγμα τῶν εὐζώνων ἐξέλθῃ τῆς πόλεως τὴν ἐπομένην νύκτα καὶ παραδοθῇ εἰς τὰς Βρετανικὰς δυνάμεις πρᾶγμα ὅπερ ἐγένετο κανονικῶς καὶ ἐν μυστικότητι τοιαύτῃ, ὥστε οἱ Γερμανοὶ ἀντελήφθησαν τὴν ἀπουσίαν τοῦ τάγματος μόλις τὴν 4. 30' π. μ. τῆς 2 Ὀκτωβρίου. Ὁ Μάγκνους τότε ἐν συμβουλίῳ μετὰ τῶν Γερμανῶν ἀξιωματικῶν ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς πόλεως ὅλης τῆς φρουρᾶς, ἐγκαταλειπομένου τοῦ ἐν αὐτῇ πολεμικοῦ ὑλικοῦ. Ὁ λοχαγὸς Χέλ ὅμως, ἀντετάχθη καὶ ἔλαβεν ἀμέσως μέτρα ἀμύνης καθορίσας ἀμυντικὴν στρατιωτικὴν ζώνην, ἀπὸ τοῦ Ἀσχατοβουνίου καὶ τοῦ Φρουρίου ὅπου ὑπῆρχον πυροβολεῖα διὰ τῆς πλατείας Ἁγ. Γεωργίου, τῶν Ὑψηλῶν Ἀλωνίων ὅπου ἐπίσης ὑπῆρχον πυροβολεῖα, μέχρι τοῦ Σκαγιοπουλείου, αἱ δὲ διάκεναι θέσεις τῶν ναθέτων ὁδῶν τῆς πόλεως εἶχον καταληφθῇ ἑκάστη ἀπὸ μίαν τριάδα γερμανῶν στρατιωτῶν μετὰ πολυβόλων. Ἀπηγόρευσε δὲ πᾶσαν κίνησιν τοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὸ ἄνοιγμα τῶν παραθύρων τῶν οἰκιῶν.

Η ΜΑΧΗ

Οὕτω ἡ πρωΐα τῆς 2ας Ὀκτωβρίου εὗρε τὴν κάτω πόλιν κατεχομένην ὑπὸ τῶν Γερμανῶν τὴν δὲ ἄνω ἐλευθέραν, διὸ καὶ σημαιατ εἶχον ἀναρτηθῇ εἰς διαφόρους οἰκίας καὶ οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ἐλευθερωθέντος τμήματος τῆς ἄνω πόλεως ἐσήμαινον χαρμοσύνως. Ἀπαρέτειναν ἐπὶ τριήμερον τὴν ταχθεῖσαν προθεσμίαν τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον δὲν εἶχον ἀφιχθῇ τὰ πλωτὰ μέσα ἄτινα ἀνέμενον ἐκ Πρέβεζης, τῆς δὲ συμφωνίας ταύτης ἀνέμενον ἐπικύρωσιν Ἀθηνῶν.

Οἱ Βρετανοὶ ἐπέμειναν ἀνενδότως διὰ νὰ πιέσουν τοὺς Γερμανοὺς νὰ ἐκκενώσουν ἐν τάχει τὴν πόλιν. Τούτων οὕτως ἐχόντων ἐπροτάθη νὰ γίνῃ μία νέα συνάντησις μεταξὺ Βρετανῶν καὶ Γερμανῶν ἀξιωματικῶν, ἀλλὰ τὴν 29 Σεπτεμβρίου ὁ Μάγκνους ἔλαβε διαταγὴν ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις γερμανικοῦ Ἐπιτελείου ν' ἀποφύγῃ πᾶσαν ἐπαφὴν ταυτοχρόνως δὲ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ λοχαγοῦ τῶν Σ.Σ Χέλ, ἀνδρὸς σκαιοῦ καὶ βαρβάρου ψυχικῆς σκληρότητος, ὅστις ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς φρουρᾶς τῆς πόλεως ἔχων ὡς ἀπόφασιν νὰ ἀντισταθῇ μέχρι κανονικῆς ἐκκενώσεως καὶ ἐκ τοῦ τελευταίου στρατιώτου, ὡς καὶ ὅλον τοῦ πολεμικοῦ ὑλικοῦ, προβῇ δὲ καὶ εἰς τὴν ἀνατίναξιν τοῦ λιμένος, ποὺ εἶχεν ὑπονομευθῇ διὰ 30 τόννων δυναμίτιδος, μετὰ καψυλλίων δὲν ἀπέλιπον δὲ παρὰ αἱ συνδετικαὶ θρυαλλίδες. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνατινάξεως εἶχεν ἀνατεθῇ εἰς τὸν λοχαγὸν Φοὺς.

Τὰ γερμανικὰ τμήματα